

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15020911	CPI Plurilingüe de Vedra	Vedra	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Educación plástica, visual e audiovisual	1º ESO	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	14
4.2. Materiais e recursos didácticos	15
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	16
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	16
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	17
6. Medidas de atención á diversidade	17
7.1. Concreción dos elementos transversais	19
7.2. Actividades complementarias	19
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	20
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	21
9. Outros apartados	21

1. Introducción

-Contextualización:

Centro no que se imparte a materia:
 CPI DE VEDRA (Centro Plurilingüe de Vedra)
 Avenida Mestre Manuel Gómez S/N, C.P 15700, Vedra, A Coruña

Composición do Departamento:
 Rafaela Gómez-Casero Herrera, Xefe de Seminario e membro unipersonal

-Lexislación aplicable:

Esta programación elabórase de acordo co establecido no decreto 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establece o currículo da Educación Secundaria Obrigatoria e do Bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

-Distribución del alumnado:

1ºA: 27
 1ºB: 26

-Justificación teórica da materia no Ensino:

Hoxe en día é normal plantexarse o papel que ten a educación na formación das persoas e como, mediante a expresión plástica, pódese axudar a que desenvolvan o seu proceso formativo.

A expresión artística libre é unha vía diferente para axudar aos alumnos a transmitir os seus sentimentos; desta maneira, son capaces de ver e entender o mundo que lles rodea de forma distinta e emocionante. Axuda ás persoas no autoconhecimento, a desenvolver as súas potencialidades e o máis importante, a quererse con esas capacidades, actitudes e aptitudes.

A expresión plástica supón un proceso creador, que axuda entre outras cousas ao desenvolvemento da motricidade, afectividade e cognición, por tanto, ten gran valor na educación pola súa influencia no desenvolvemento da imaxinación. Creamos as nosas vidas a partir da nosa imaxinación, pero para iso debemos coñecer as ferramentas que a fomentan.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender a importancia que tiveron no desenvolvemento do ser humano algúns exemplos seleccionados das distintas manifestacións culturais e artísticas, amosando interese polo patrimonio como parte da propia cultura, para entender como se convierten no testemuño dos valores e das convicións de cada persoa e da sociedade no seu conxunto, e para recoñecer a necesidade da súa protección e da súa conservación.	1	3			3	1-2		1

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX2 - Explicar as producións plásticas, visuais e audiovisuais propias, comparándoas coas dos seus iguais e con algunhas das que conforman o patrimonio cultural e artístico, xustificando as opinións e tendo en conta o progreso desde a intención ata a realización, para valorar o intercambio, as experiencias compartidas e o diálogo intercultural, así como para superar estereotipos.	1				1-3	1-3		1-3
OBX3 - Analizar diferentes propostas plásticas, visuais e audiovisuais, amosando respecto e desenvolvendo a capacidade de observación e interiorización da experiencia e da satisfacción estética, para enriquecer a cultura artística individual e alimentar o imaxinario propio.	1-2			1	4	1-3		2
OBX4 - Explorar as técnicas, as linguaxes e as intencións de diferentes producións culturais e artísticas, analizando, de forma aberta e respectuosa tanto o proceso como o produto final, a súa recepción e o seu contexto, para descubrir as posibilidades que ofrecen como fonte xeradora de ideas e respostas.	2	3		1-2	3	3		2
OBX5 - Realizar producións artísticas individuais ou colectivas con creatividade e imaxinación, seleccionando e aplicando ferramentas, técnicas e soportes en función da intencionalidade, para expresar a visión do mundo, as emocións e os sentimentos propios, así como para mellorar a capacidade de comunicación e desenvolver a reflexión crítica e a autoconfianza.	2				1-3-4	3		3-4
OBX6 - Apropiarse das referencias culturais e artísticas da contorna, identificando as súas singularidades, para enriquecer as creacións propias e desenvolver a identidade persoal, cultural e social.	2			1	3	1		3
OBX7 - Aplicar as técnicas, os recursos e as convencións principais das linguaxes artísticas, incorporando de forma creativa as posibilidades que ofrecen as tecnoloxías, para as integrar e enriquecer o deseño e a realización dun proxecto artístico.	2-3		3	1-5		1-3		4
OBX8 - Compartir producións e manifestacións artísticas, adaptando o proxecto á intención e ás características do público destinatario, para valorar distintas oportunidades de desenvolvemento persoal.	1		2-3	3	3-5		3	4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A comunicación visual	Idea de comunicación visual no ámbito artístico, .Alinalise dos elementos de obras de arte con recoñecemento histórico (emisor, receptor, mensaxe...) .Funcions na comunicación visual .Distinción entre logotipo e símbolo .A iconicidade na representación .Introdución conceptual e práctica no mundo do cómic	19	13	X		
2	Elementos visuais na expresión plástica: Punto, Liña, Plano e Cor	.Xénese da forma, desde o punto ao plano, dunha maneira sinxela .Introdución a idea de cor e textura, que logo se desenvolverán de forma independentes como temas, en seguintes trimestres.	6	4	X		
3	Trazados xeométricos básicos	.Manexo do instrumental de debuxo técnico .Paralelas, perpendiculares, operacións con ángulos e segmentos, trazados de polígonos .Enfoque artístico dos conceptos anteriores	28	20	X	X	
4	A cor	.Teoría da cor (asociada á cor pigmento) .Elaboración do círculo cromático.	11	8		X	
5	As texturas	.Elaboración de texturas de creación propia (artesanais e dixitais) .Procura de texturas en revistas .Elaboración dunha colaxe coas texturas citadas	29	21		X	X
6	Criterios compositivos	.Leves nocións sobre como compoñer expresando conceptos abstractos.	7	4			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	A comunicación visual	13

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Valorar a importancia da conservación do patrimonio cultural e artístico universal e galego a través do coñecemento e a análise guiada de obras de arte.	Análise guiada de obras de arte, comentando: movemento ou estilo contexto histórico emisor mensaxe: obxectivo e subxectivo receptor grao de iconicidad		
CA1.3 - Describir propostas plásticas, visuais e audiovisuais de diversos tipos e épocas, analízalas con curiosidade e respecto desde unha perspectiva de xénero.	Análise guiada de obras de arte, comentando: movemento ou estilo contexto histórico emisor mensaxe: obxectivo e subxectivo receptor grao de iconicidad		
CA1.4 - Entender a súa pertenza a un contexto cultural concreto, a través da análise dos aspectos formais e dos factores sociais que determinan diversas producións culturais e artísticas actuais.	Análise guiada de obras de arte, comentando: movemento ou estilo contexto histórico emisor mensaxe: obxectivo e subxectivo receptor grao de iconicidad		
CA1.5 - Analizar, de forma guiada, diversas producións artísticas, incluídas as propias e as dos seus iguais, desenvolvendo con interese unha mirada estética cara ao mundo e respectando a diversidade das expresións culturais.	Análise guiada de obras de arte, comentando: movemento ou estilo contexto histórico emisor mensaxe: obxectivo e subxectivo receptor grao de iconicidad	PE	30
CA2.1 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións culturais e artísticas.	Análise guiada de obras de arte, comentando: movemento ou estilo contexto histórico emisor mensaxe: obxectivo e subxectivo receptor grao de iconicidad		
CA3.1 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes gráficos e visuais, así como os seus procesos e os resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos, procurando e analizando a información con interese e eficacia.	Análise guiada de obras de arte, comentando: movemento ou estilo contexto histórico emisor mensaxe: obxectivo e subxectivo receptor grao de iconicidad		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Recoñecer os factores históricos e sociais que rodean as producións visuais e audiovisuais máis relevantes, así como a súa función e a súa finalidade.	Análise guiada de obras de arte, comentando: movemento ou estilo contexto histórico emisor mensaxe: obxectivo e subxectivo receptor grao de iconicidad		
CA4.2 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes visuais e audiovisuais, así como os seus distintos procesos e resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos.	Análise guiada de obras de arte, comentando: movemento ou estilo contexto histórico emisor mensaxe: obxectivo e subxectivo receptor grao de iconicidad		
CA4.3 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións visuais e audiovisuais.	Análise guiada de obras de arte, comentando: movemento ou estilo contexto histórico emisor mensaxe: obxectivo e subxectivo receptor grao de iconicidad		
CA4.6 - Recoñecer os usos e as funcións das producións e das manifestacións artísticas, cunha actitude aberta e con interese por coñecer a súa importancia na sociedade.	Análise guiada de obras de arte, comentando: movemento ou estilo contexto histórico emisor mensaxe: obxectivo e subxectivo receptor grao de iconicidad		
CA2.4 - Desenvolver producións e manifestacións artísticas cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Determinar que queremos dicir cunha creación determinada Decidir libremente a técnica Realizar bosquexos Decidir o grao de iconicidad en relación coa mensaxe		
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Determinar que queremos dicir cunha creación determinada Decidir libremente a técnica Realizar bosquexos Decidir o grao de iconicidad en relación coa mensaxe	TI	70
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Diseñar un personaxe de cómic (expresividade do rostro, complementos), de acordo con su psicología Saber Utilizar y reconocer los recursos básicos del cómic		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Deseñar un personaxe de cómic (expresividade do rostro, complementos), de acordo con a súa psicoloxía. Saber Utilizar e recoñecer os recursos básicos do cómic.		
CA4.4 - Utilizar con creatividade referencias culturais y artísticas da contorna na elaboración de producións propias.	Elixir unha imaxe do contexto que sexa de interese Reinterpretar esa imaxe con distintos graos de iconicidade		
CA4.5 - Desenvolver producións e manifestacións visuais cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Elixir unha imaxe do contexto que sexa de interese Reinterpretar esa imaxe con distintos graos de iconicidade		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Os xéneros artísticos máis destacados. - Manifestacións culturais e artísticas máis importantes, incluídas as contemporáneas e as pertencentes ao patrimonio local: os seus aspectos formais e a súa relación co contexto histórico. - A linguaxe visual como forma de comunicación. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - A linguaxe e a comunicación visual. Finalidades: informativa, comunicativa, expresiva e estética. Contextos e funcións. - Imaxe fixa, secuencial e en movemento. Características, orixe e evolución. O cómic, a fotografía e os formatos dixitais.

UD	Título da UD	Duración
2	Elementos visuais na expresión plástica: Punto, Liña, Plano e Cor	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes gráficos e visuais, así como os seus procesos e os resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos, procurando e analizando a información con interese e eficacia.	Coñecer os elementos básicos da linguaxe visual: o punto, a liña e o plano. Calidades expresivas e comunicativas. Analizar obras obras a partir dos coñecementos anteriores.	PE	25

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias.	Conocer el puntillismo como movemento Interpretar plásticamente con puntos unha pintura Galega, e coñecer o seu autor	TI	75
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Coñecer el puntillismo como movemento. Crear un debuxo con puntos a partir dunha fotografía Galega, e coñecer o seu autor.		
CA4.5 - Desenvolver producións e manifestacións visuais cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Recoñecer a obra de Mondrian Crear al estilo Mondrian unha composición , partindo dunha idea abstracta, utilizando témperas		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A linguaxe visual como forma de comunicación. - Elementos básicos da linguaxe visual: o punto, a liña e o plano. Calidades expresivas e comunicativas. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - A linguaxe e a comunicación visual. Finalidades: informativa, comunicativa, expresiva e estética. Contextos e funcións. - Imaxe fixa, secuencial e en movemento. Características, orixe e evolución. O cómic, a fotografía e os formatos dixitais.

UD	Título da UD	Duración
3	Trazados xeométricos básicos	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Trazado de : circunferencias, bisectriz, mediatriz, teorema de Thales, paralelas e perpendiculares. Utilización de ferramentas técnicas (escuadra e cartabón, minas de diferentes durezas, compás...) Aplicación artística do anterior.	TI	100
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Saber crear con instrumentos de precisión unha figura sencilla baseada en la simetría axial.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Trazado de polígonos regulares de hasta 8 lados. Trazado de triángulos. Trazado de cuadriláteros paralelogramos (los 4 existentes).		
CA4.5 - Desenvolver producións e manifestacións visuais cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Vistas diédricas de sólidos elementais (letras en 3D, prismas, pirámides, esferas).		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Introducción á xeometría plana. Trazados xeométricos básicos. Introducción aos sistemas de representación: vistas diédricas. - A linguaxe e a comunicación visual. Finalidades: informativa, comunicativa, expresiva e estética. Contextos e funcións.

UD	Título da UD	Duración
4	A cor	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Analizar, de forma guiada, diversas producións artísticas, incluídas as propias e as dos seus iguais, desenvolvendo con interese unha mirada estética cara ao mundo e respectando a diversidade das expresións culturais.	Analizar as diferencias técnicas pictóricas en diferentes culturas.	PE	30
CA2.1 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións culturais e artísticas.	Analizar as diferencias tonais en diferentes movementos pictóricos.		
CA3.1 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes gráficos e visuais, así como os seus procesos e os resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos, procurando e analizando a información con interese e eficacia.	Recoñecer, no análise de obras: tipo de gama cromática, tipo de composición según a cor (armónica o por contraste), as cualidades dhuna cor (saturación, valor). Coñecer o aglutinante sumado ao pigmento de determinadas técnicas pictóricas.		
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Saber facer un círculo cromático baseado no hexágono; combinar debuxo técnico con témpera. Saber facer unha composición cunha gama determinada (fría o cálida)	TI	70
CA3.3 - Experimentar con distintas técnicas bidimensionais e tridimensionais na xeración de mensaxes propias, amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas.	Creación de texturas varias		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.5 - Desenvolver producións e manifestacións visuais cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Creación propia con cores neutros		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Os xéneros artísticos máis destacados. - A linguaxe visual como forma de comunicación. - Elementos de configuración visual: forma, cor e textura. Conceptos e posibilidades expresivas. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en tres dimensións. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - Introducción á xeometría plana. Trazados xeométricos básicos. Introducción aos sistemas de representación: vistas diédricas. - A linguaxe e a comunicación visual. Finalidades: informativa, comunicativa, expresiva e estética. Contextos e funcións. - Imaxe fixa, secuencial e en movemento. Características, orixe e evolución. O cómic, a fotografía e os formatos dixitais.

UD	Título da UD	Duración
5	As texturas	21

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer os factores históricos e sociais que rodean as producións plásticas, visuais e audiovisuais máis relevantes, así como a súa función e a súa finalidade, con interese e respecto, desde unha perspectiva de xénero.	Análisis de obras do Informalismo abstracto, tendo en conta conceptos estudados no tema 1.	PE	40
CA1.5 - Analizar, de forma guiada, diversas producións artísticas, incluídas as propias e as dos seus iguais, desenvolvendo con interese unha mirada estética cara ao mundo e respectando a diversidade das expresións culturais.	Análise de obras do Grupo El Paso, Barcelonés, tendo en conta conceptos estudados no tema 1.		
CA3.1 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes gráficos e visuais, así como os seus procesos e os resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos, procurando e analizando a información con interese e eficacia.	Análise de obras da Arte Póvera, tendo en conta conceptos estudados no tema 1		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Análise de obras do pintor Tapies, tendo en conta conceptos estudados no tema 1		
CA4.1 - Recoñecer os factores históricos e sociais que rodean as producións visuais e audiovisuais máis relevantes, así como a súa función e a súa finalidade.	Análisis de obras do Informalismo abstracto, tendo en conta conceptos estudados no tema 1		
CA4.2 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes visuais e audiovisuais, así como os seus distintos procesos e resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos.	Coñecer a obra dunha Artista de libre elección, dos movementos de Vanguardia, e analizar a súas texturas		
CA4.3 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións visuais e audiovisuais.	Recoñecer a función do fotoperiodismo, e comparar as texturas das primeiras fotografías da historia.		
CA4.6 - Recoñecer os usos e as funcións das producións e das manifestacións artísticas, cunha actitude aberta e con interese por coñecer a súa importancia na sociedade.	Coñecer a obra dunha Artista de libre elección, da actualidade Galega, e analizar a súas texturas		
CA2.2 - Expresar ideas e sentimentos en diferentes producións plásticas e visuais a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes.	Saber cal é o que queremos transmitir, e defender a maneira de expresar dito concepto, a nivel oral.	TI	60
CA2.3 - Realizar diferentes tipos de producións artísticas individuais ou colectivas, integrando racionalidade, empatía e sensibilidade, e seleccionando as técnicas e os soportes adecuados ao propósito.	Saber trazar e plantexar a nivel práctico un camino premeditado para lograr a execución dun traballo persoal.		
CA2.4 - Desenvolver producións e manifestacións artísticas cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Saber facer un boceto, a servizo dunha idea.		
CA3.3 - Experimentar con distintas técnicas bidimensionais e tridimensionais na xeración de mensaxes propias, amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas.	Elaboración dun arquivo de texturas experimentais, utilizando técnicas concretas: Esgrafiado, Frottage, Collage, Estampado, Coloreado y Rayado, con técnica seca e húmeda.		
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Saber facer un debuxo só de liña, con superficies "pechadas", apto para un futuro collage.		
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Realización dun Collage Figurativo, utilizando as texturas creadas no arquivo.		
CA4.4 - Utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias.	Incorporar no debuxo de liña (citado anteriormente) os recursos do Románico.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.5 - Desenvolver producións e manifestacións visuais cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Realización de texturas con tratamento dixital.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Manifestacións culturais e artísticas máis importantes, incluídas as contemporáneas e as pertencentes ao patrimonio local: os seus aspectos formais e a súa relación co contexto histórico. - A linguaxe visual como forma de comunicación. - Elementos básicos da linguaxe visual: o punto, a liña e o plano. Calidades expresivas e comunicativas. - Elementos de configuración visual: forma, cor e textura. Conceptos e posibilidades expresivas. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en tres dimensións. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - A linguaxe e a comunicación visual. Finalidades: informativa, comunicativa, expresiva e estética. Contextos e funcións. - Imaxe fixa, secuencial e en movemento. Características, orixe e evolución. O cómic, a fotografía e os formatos dixitais.

UD	Título da UD	Duración
6	Criterios compositivos	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Analizar, de forma guiada, diversas producións artísticas, incluídas as propias e as dos seus iguais, desenvolvendo con interese unha mirada estética cara ao mundo e respectando a diversidade das expresións culturais.	Recoñecer a Perspectiva Cabaleira e Isométrica, e analizar o seu esquema compositivo.	PE	10
CA4.3 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións visuais e audiovisuais.	Recoñecer a Perspectiva Cónica, e analizar o seu esquema compositivo.		
CA2.3 - Realizar diferentes tipos de producións artísticas individuais ou colectivas, integrando racionalidade, empatía e sensibilidade, e seleccionando as técnicas e os soportes adecuados ao propósito.	Elaboración dunha instalación con obxectos, traballando a composición de forma colectiva. Elaborar un cuaderno de bitácora (ca súa recollida do proceso)	TI	90
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Coñecer os criterios de composición. Aplicar ditos criterios nunha composición abstracta feita con recortes, partindo dunha idea abstracta.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Elaboración dunha instalación con obxectos, traballando a composición de forma colectiva. Elaborar un cuaderno de bitácora (ca súa recollida do proceso)		
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Elaboración dunha instalación con obxectos, traballando a composición de forma colectiva. Elaborar un cuaderno de bitácora (ca súa recollida do proceso)		
CA4.5 - Desenvolver producións e manifestacións visuais cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Coñecer os criterios de composición. Aplicar ditos criterios nunha composición abstracta feita con recortes, partindo dunha idea abstracta.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Os xéneros artísticos máis destacados. - A linguaxe visual como forma de comunicación. - Elementos básicos da linguaxe visual: o punto, a liña e o plano. Calidades expresivas e comunicativas. - Elementos de configuración visual: forma, cor e textura. Conceptos e posibilidades expresivas. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - Introducción á xeometría plana. Trazados xeométricos básicos. Introducción aos sistemas de representación: vistas diédricas. - A linguaxe e a comunicación visual. Finalidades: informativa, comunicativa, expresiva e estética. Contextos e funcións.

4.1. Concrecións metodolóxicas

a) Aspectos xerais sobre a metodoloxía aplicada no Area de Plástica

. Fomentar a realización de traballos prácticos:

Intentarásese que as clases teóricas sexan reducidas, aínda que de vital importancia. Faise necesario un axuste de contidos teóricos exhaustivo, tanto na selección de conceptos como na temporalización.

Inténtase favorecer deste modo o perfil de "alumno artista".

. Favorecer a Inclusión:

Favorecer a inclusión en todos os campos posibles.

. Desmitificar a idea de que " só uns poucos valen para a expresión plástica ":

Deberá quedar claro que o concepto de arte na actualidade abre as súas portas a todo aquel que o desexe.

.Reducir a achega de fotocopias:

O obxectivo é fomentar a "competencia lingüística" e a "competencia: aprender a aprender", dado que o alumno se verá implicado en maior medida a atender en clase a tomar nota do que se está a explicar.

. Procurar unha metodoloxía aberta e flexible:

Tal e como xa se comentaba para a autoavaliación da programación, é fundamental saber, mediante o diálogo, en que falla " ou non" o método de traballo.

Dar marcha atrás ou modificar sempre é positivo en caso de necesidade.

. Procurar clima de orde e disciplina:

Que o propio método sexa un exemplo. Isto implica: ordear a información, utilizar correctamente elementos gráficos de forma pedagóxica á hora de impartir clase (xices de cores para distintos trazos en xeometría, numeración correcta de apartados, carteis presentes en todo momento para visualizar conceptos...), puntualidade, cumprimento de propostas formuladas con anterioridade...

. Fomentar a participación do alumnado:

Este debe de ser consciente de que "dubidar e preguntar" non é vergonzoso, senón todo o contrario; convérteos en alumnos máis atentos e reflexivos.

. Crear un clima de respecto, dando de novo exemplo:

Tratar con respecto ao alumno resulta fundamental desde un punto de vista ético e pedagógico.

b) Aspectos específicos da metodoloxía, para alumnos coa materia pendente

. Alumnos coa materia de Plástica PENDENTE, que non teñen contacto coa materia por atoparse nun curso no que "non hai plástica como asignatura":

Posto que os alumnos de 2º Eso non teñen Educación Plástica e Visual, nin tampouco os alumnos de 4º Eso que non a elexiron como optativa, faise necesario citalos nalgún recreo predeterminado.

Dado que, por experiencia, a implicación dos alumnos durante os recreos é escasa ou nula, extremarase o control destes, comunicándose directamente coas familias, e coa axuda de: Titores e Xefe de Estudos.

Así mesmo, intentarase obter por escrito a aceptación por parte da familia deste plan de traballo, dándolle un carácter de "obrigatoriedade" que doutro xeito non tería. Quedarán informados, non soamente da materia Pendente, senón tamén dos traballos que deben ser presentados, das datas das probas, e dos días nos que serán atendidos para supervisar traballos e resolver dúbidas.

En xeral, o traballo realizarase na casa, pudiendo considerar a necesidade de traballo na aula (recreos de apoio) se fose necesario.

. Alumnos coa materia pendente de Plástica que si teñen a materia de Educación Plástica e Visual durante o presente curso:

Nestes casos, o control da recuperación da materia pendente realizarase dentro da aula.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
1. Presentación de esquemas conceptuais ou visións panorámicas, coa fin de relacionar os diferentes contidos entre si.
2. Utilización de material funxible (cartón, pintura, cola, madeira...) achegando polo propio departamento.
3. Banco de libros, prestado polo departamento de Plástica, como libro de texto sobre o que se baseará a materia.
4. Utilización da "lousa e xiz" convencionais, por petición propia dos alumnos na materia de Plástica de Vedra.
5. Utilización do canón proxector da aula.
6. Utilización da cámara reflex dixital.
7. Utilización dos ordenadores Edisgal, cos que podemos promover a investigación e o tratamento da imaxe dixital.
8. Informacións complementarias nas marxes das páxinas correspondentes como aclaración ou información suplementaria.
9. Propostas de diversos tratamentos didácticos: realización de resumos ,esquemas ,síntese ,redaccións ,debates , traballos de simulación, etc., que nos axudan a que os alumnos e alumnas podan captar o coñecemento de diversas formas.
10. Materiais complementarios, que permiten atender á diversidade.

A selección de materiais faise atendendo á experiencia do curso anterior. Farase ao final do curso un cuestionario sobre dito tema, que xera novas directrices para o curso seguinte.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Realizaráse unha proba teórico-práctica que constará de 3 partes:

- .Preguntas teóricas relacionadas cos contidos da área que os alumnos deben manexar para o correcto funcionamento do curso que se inicia. Estes contidos deben basearse naqueles que se impartiron en cursos anteriores, e nalgúns contidos do curso que va comezar.
- . Análise e comentarios dunha obra de arte.
- . Realización dunha proba artística.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	19	6	28	11	29	7	100
Proba escrita	30	25	0	30	40	10	23
Táboa de indicadores	70	75	100	70	60	90	77

Criterios de cualificación:

a) CUALIFICACIÓN DA MATERIA POR TRIMESTRE:

-En cada trimestre, farase a seguinte MEDIA PONDERADA:

70%: TRABALLOS

30%: EXAME

Nota a ter en conta:

O DÍA DO EXAME correspondente ao trimestre, os alumnos/as poderán entregar:

- .Traballos repetidos para subir nota (suspensos, ou non), do trimestre vixente.
- .Traballos que nunca se realizaron ata o momento, do trimestre vixente.

-Á media anterior, haberá que restar o equivalente á SUMA DE NEGATIVOS:

. Negativos por FALTAS DE DEBERES: de 0,15 a 0,30

. Negativos por FALTA MATERIAL: de 0,15 a 0,30

-Non ter negativos supoñerá un PLUS de 0,20 sobre a cualificación obtida na media ponderada do trimestre.

-Teranse en conta as seguintes nocións sobre cómo se cualifican os traballos:

. Cada traballo ten unha PORCENTAXE ESPECÍFICO nese 70% global/trimestral

. . Os traballos entregados FÓRA DE PRAZO non manterán a súa nota íntegra senón que tendrán unha penalización do 50% sobre a nota que correspondería (un 7/10 pasaría a ser un 3,5 sobre 10)

b) CUALIFICACIÓN FINAL:

Farase a MEDIA ARITMÉTICA DOS TRES TRIMESTRES.

Criterios de recuperación:

- a) Cada trimestre tendrá a súa RECUPERACIÓN CORRESPONDENTE.
- b) Nas PROBAS DE RECUPERACIÓN DE CADA TRIMESTRE (que serán na seguinte avaliación , no caso do trimestre 1 e 2, e na mesma avaliación, no caso do trimestre 3), haberá:
 - .Un EXAME
 - .Unha recollida de TRABALLOS non superados
- c) Unha vez realizadas as probas mencionadas no apartado anterior, haberá unha NOVA MEDIA POR TRIMESTRE* cas mesmas proporcions citadas no subapartado "a" del apartado Criterios de cualificación (Cualificación da materia por trimestre).
- d) Si dita media non fora suficiente, na última semana de xuño antes das sesións de avaliación, poderase optar de novo a recuperar algunha parte que non fora superada nas recuperacións, ESTUDANDO O CASO DE CADA ALUMNO/A. Cas MELLORAS obtidas en dita semana, farase unha NOVA MEDIA ARITMÉTICA DOS TRES TRIMESTRES cos mesmos criterios de sempre (ver *), xa DEFINITIVA.
- e) De non alcanzar o 5 sobre 10, o alumno/a quedará coa MATERIA PENDENTE para o curso seguinte.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

-Haberá 3 PROBAS PARA PENDENTES NA MATERIA DE PLÁSTICA DE 1ºESO:

28 DE NOVIEMBRE / TEMAS 1 e 2

27 DE FEBRERO / TEMAS 2 e 3

28 DE MAYO / TEMAS 4 e 5

-Cada unha das probas mencionadas se realizará NA AULA DE PLÁSTICA de 13:00 a 13:50, e constará de 2 partes: ENTREGA DA CARPETA na que se valorarán só os traballos dos temas que lle corresponden.

60 % da cualificación do trimestre

EXAMEN DE CONTIDOS TEÓRICOS dos temas que lle corresponden

40 % da cualificación do trimestre

-A nota FINAL será a MEDIA ARITMÉTICA DAS NOTAS OBTIDAS EN CADA TRIMESTRE.

-Os alumnos poderán recibir axuda nalgún recreo. Tamén poderán recibir orientación os pais/nais interesados, os xoves de 11:50 a 12:40. En ambos casos, haberá que concertar cita previamente.

6. Medidas de atención á diversidade

Os intereses dos alumnos, a súa motivación, e mesmo, as súas aptitudes, diferéncianse progresivamente ao longo desta etapa. Cada alumno e alumna posúe unha serie de peculiaridades que o diferencia do resto dos seus compañeiros, polo tanto non todos eles van aprender ao mesmo ritmo, ou van ter as mesmas capacidades e intereses. A educación debe permitir e facilitar desenvolvementos educativos distintos, que se correspondan con eses intereses e aptitudes. O obxectivo último desta opción educativa é conseguir que o alumno ou alumna alcance os obxectivos xerais da etapa e, polo tanto, obteña o título de graduado en Educación Secundaria Obrigatoria.

Polo tanto, a educación organizarase atendendo á diversidade do alumnado. As medidas de atención á diversidade nesta etapa estarán orientadas a responder ás necesidades educativas concretas do alumnado e á consecución das competencias básicas e os obxectivos da Educación Secundaria Obrigatoria.

Entre as medidas propostas contempláranse as adaptacións do currículo, a integración de materias en ámbitos, os agrupamentos flexibles, os desdobramentos de grupos, a oferta de materias optativas, programas de reforzo, e programas de tratamento personalizado para o alumnado con necesidade específica de apoio educativo.

Alumnos coa materia pendente de Plástica que si teñen a materia de Educación Plástica e Visual durante o presente curso:

Nestes casos, o control da recuperación da materia pendente realizaráse dentro da aula.

1) Avaliación da Diversidade na aula

Un dos obxectivos principais para ofrecer un ensino de calidade é coñecer a propia realidade dos alumnos, o seu ámbito e as súas propias capacidades, aspiracións e intereses. Neste apartado do Proxecto Curricular o equipo de profesores do centro reflexionará sobre as características máis relevantes dos seus alumnos, deducindo cales son as súas necesidades formativas e valorará o tipo de atención que vai ofrecer, tendo en conta os recursos humanos e materiais de que dispoñen. Algunhas das cuestións que se poden ter en conta nesta análise son:

-En relación coas características dos alumnos:

Historial académico dos alumnos.

Ámbito social, cultural e familiar.

Os seus intereses e motivacións.

Dificultades máis frecuentes no grupo, alumnos con dificultades específicas.

Aspectos educativos que convirá priorizar.

-En relación coa organización dos recursos humanos:

Profesores especialistas dispoñibles.

Horario de adicación.

Outros profesionais, internos ou externos, que podan colaborar.

-En relación coa organización dos recursos materiais:

Requisitos mínimos de espazos e instalacións.

Recursos materiais do centro e do ámbito que poden resultar útiles para o proceso de ensino-aprendizaxe.

2) Vías específicas de atención á diversidade

-Materias optativas

Teñen como finalidade flexibilizar e adaptar o currículo ás diversas necesidades e intereses do alumnado. No conxunto dos tres primeiros cursos os alumnos poderán elixir algunha materia optativa, e no cuarto curso, unha ou máis materias optativas de acordo co marco establecido polas administracións educativas. Con iso preténdese conseguir os seguintes obxectivos:

. Conectar cos intereses e a motivación dos alumnos, facéndoos partícipes do seu futuro itinerario académico.

. Favorecer as aprendizaxes globalizadas e funcionais en relación con outros ámbitos.

. Ampliar a oferta educativa e as posibles vías de orientación.

. Facilitar a transición á vida activa e adulta.

-Adaptación curricular

Trata de adecuar o currículo a un determinado grupo de alumnos ou a un alumno determinado. O grao desas modificacións determinará as características da adaptación, diferenciando entre adaptacións curriculares significativas e adaptacións curriculares non significativas:

. Son significativas aquelas que eliminan contidos esenciais, así como obxectivos xerais que se consideran básicos nas diferentes áreas curriculares.

. Son "non significativas" ou "reforzos" aqueles cambios que o profesorado introduce no seu ensino para dar resposta á existencia de diferenzas individuais ou dificultades de aprendizaxe transitorias no alumnado. Non eliminan contidos esenciais.

. As adaptacións de acceso ao currículo considéranse non significativas, e son aqueles cambios materiais ou de comunicación que facilitan aos alumnos con necesidades educativas especiais desenvolver o currículo ordinario adaptado.

3) Niveis de actuación na atención á diversidade

Un suposto fundamental do Ensino Secundario Obrigatorio é atender ás necesidades educativas de todos os alumnos, pero estes alumnos teñen distinta formación, distintos intereses e distintas necesidades. Por iso, a atención á diversidade debe converterse nun aspecto característico da práctica docente diaria. A atención á diversidade ímola contemplar dende tres niveis: na programación de aula, na metodoloxía e nos materiais.

A programación de aula ha de ter en conta tamén que non todos os alumnos adquiren ao mesmo tempo e coa mesma

intensidade os contidos tratados. Por iso, debe estar deseñada de modo que asegure un nivel mínimo para todos os alumnos ao finalizar a etapa, dando oportunidades para recuperar os coñecementos non adquiridos.

No mesmo momento en que se inicia o proceso educativo, comezan a manifestarse as diferenzas entre os alumnos. A falta de comprensión dun contido pode ser debido, entre outras causas, a que os conceptos ou procedementos sexan demasiado difíciles para o nivel de desenvolvemento do alumno, pode ser debido tamén, a que se avanza con demasiada rapidez e non hai tempo adquirir unha mínima comprensión, ou que o interese e a motivación do alumno sexan baixos.

A programación de aula debe ter en conta aqueles contidos nos cales os alumnos conseguen rendementos diferentes. Aínda que a práctica e a utilización de estratexias deben desempeñar un papel importante no traballo de todos os alumnos, o tipo de actividade concreta que se realice e os métodos que se utilicen variarán necesariamente de acordo cos diferentes grupos de alumnos; e o grao de complexidade e a profundidade da comprensión que se alcance non serán iguais en tódolos grupos.

O profesorado debe axustar a axuda pedagóxica ás diferentes necesidades e facilitar recursos ou estratexias variados que respondan ás necesidades de cada un, e sobor de todo, daqueles alumnos con necesidades educativas especiais permanentes.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - Educación para a saúde	X					
ET.2 - Educación afectivo-sexual		X				
ET.3 - Educación para a igualdade entre homes e mulleres			X	X	X	
ET.4 - Educación para a formación estética	X					
ET.5 - Educación para o respecto mutuo				X	X	X
ET.6 - Educación para a cooperación entre iguais.				X	X	X

Observacións:

Verase, sobre todo, visualizando publicidade Institucional e manifestacions artísticas ao longo do ano.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita guiada: Fundación Eugenio Granell	Visita non museo do Surrealismo Santiagués, para un total de 45 alumnos aproximadamente, pola mañán. Haberá taller creativo. Data situada non terceiro trimestre, aínda por concretar.			

Observacións:

É previsible unha combinación desta actividade con outra.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
1) Ter acadado en xuño, como mínimo: 80% de obxectivos e contidos , e mínimo un 60% de aprobados.
2) Conformidade do propio propio alumnado sobre a eficacia dos métodos empregados.

Descrición:

1) Ter acadado en xuño, como mínimo: 80% de obxectivos e contidos , e mínimo un 60% de aprobados.

Este indicador axúdanos a avaliar a nosa proposta de PROGRAMACIÓN didáctica.

A programación dunha materia debe ser revisada e cuestionada a nivel interno durante todo o proceso de aprendizaxe. Os procedementos que se mencionan no presente apartado responden, polo tanto, á necesidade de manter un control do traballo realizado "durante todo o proceso".

-Avaliación inicial da programación: Readaptaránse aspectos da programación vixente tendo en conta a memoria do fin do curso anterior, na que se ofrece unha simplificación dos informes mensuais e un apartado específico de suxestións acerca de como mellorar a programación do curso seguinte.

-Avaliación da programación "durante o curso": Con informes mensuais de departamento nos que se tratan:

.Aspectos relacionados cos obxectivos, contidos e cualificacións

.Aspectos relacionados co espazo e material

.Aspectos relacionados co xeito de impartir clases

-Avaliación final da programación: Con Informe de fin de curso no que se tratan

.Unha simplificación dos Informes de Departamento Mensuais

.Unhas táboas de resultados obtidos polo alumnado a final de curso, achegando unha comparativa con anos anteriores

.Un apartado específico onde indicar "que cambios" se aconsellan para a programación do curso seguinte.

.Os devanditos "reaxustes" dependerán en boa medida de ter acadado en xuño, como mínimo: 80% de obxectivos e contidos 50% de aprobados

2) Conformidade do propio propio alumnado sobre a eficacia dos métodos empregados.:

Mediante consulta directa (ou anónima) e constante ao propio alumnado sobre a eficacia dos métodos, lograremos asegurar que a nosa METODOLOXÍA é adecuada.

De non ser así, é necesario xerar cambios para adaptarse ás peticións dos nenos.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

1- Que avaliar?

a. A competencia docente

- Formación científica.
- Formación pedagóxica.
- Traballo en equipo e promoción do centro.

b. A intervención docente

- Clima da aula.
- Planificación curricular de unidades didácticas (obxectivos, contidos e actividades).
- Metodoloxía aplicada.
- Emprego de recursos e do tempo.
- Práctica evaluativa. Criterios de avaliación.

2- Como avaliar?

a. Cos instrumentos básicos de recollida de información utilizados, que son:

- Cuestionarios aos alumnos sobre a práctica docente.
- Observación dos resultados obtidos ao terminar unha unidade e/o unha avaliación.
- Autoavaliación do profesor. Reflexión dos resultados e propostas de mellora.
- Observador externo: gravacións, contrastar con outros compañeiros,...

3- Cando avaliar?

A avaliación debe estar ligada ao proceso educativo, é dicir, que en certa medida debe levar a cabo de forma continua. Con todo, pode haber momentos especialmente indicados para a valoración da marcha do proceso:

- Antes, durante e despois de cada unidade didáctica.
- Trimestralmente, aproveitando que dispoñemos dos resultados académicos dos alumnos, é un bo momento para a avaliación dalgúns aspectos relacionados coa intervención na aula.
- Anualmente.

9. Outros apartados